Қоңырова А.Т., Дәркенбаева Ж.Қ.

КӘСІБИ ҚАЗАҚ ТІЛІ

«Шетел филологиясы» мамандығына арналған (оқу құралы)

Алматы, 2023

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

АБЫЛАЙ ХАН АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ҚАТЫНАСТАР ЖӘНЕ ӘЛЕМ ТІЛДЕРІ УНИВЕРСИТЕТІ

Дәркенбаева Ж.Қ., Қоңырова А.Т.

КӘСІБИ ҚАЗАҚ ТІЛІ

«Шетел филологиясы» мамандығына арналған (оқу құралы)

Алматы, 2023

ӘОЖ 811.512.122 (075.8)
КБК 81.2 Қаз-923
Қ 65

Абылай хан атындағы ҚазХҚжӘТУ
Республикалық оқу-әдістемелік кеңесі ұсынған
(15.03.2023 ж. №6 хаттама)

Пікір жазғандар:
Педагогика ғылымдарының докторы, профессор Қ.Л. Қабдолова
Филология ғылымдарының докторы Л.С. Дуйсембекова

Дәркенбаева Ж.Қ., Қоңырова А.Т.
Кәсіби қазақ тілі. Оқу құралы. – Алматы, «Полилингва» баспасы, 2023 ж. – 134 б.

ISBN 978-601-270-592-8

Оқу құралы негізінен жоғары оқу орындарының «Шетел филологиясы» мамандығы бойынша орыс бөлімінде оқитын білімгерлерге арналған.

Оқу құралы болашақ маманның кәсібіне қатысты тілдік, кәсіби сөйлеу дағдыларын жетілдіруге бағытталған 15 сабақты қамтиды.

Әрбір сабақ сөйлесім әрекетінің төрт түріне байланысты тапсырмалар мен жаттығулардан тұрады, сондай-ақ өзінің ғылыми сипатымен қоса танымдылық жағымен де тартымды. Сонымен бірге әрбір сабаққа ұсынылған әдіс-тәсілдер білімгердің материалды толық түсініп, игеруіне негізделген.

ISBN 978-601-270-592-8

ӘОЖ 811.512.122 (075.8)
ҚБЖ 81.2 Қаз-923

© Қоңырова А.Т., Дәркенбаева Ж.Қ., 2023
© Абылай хан атындағы ҚазХҚжӘТУ
«Полилингва» баспасы, 2023

МАЗМҰНЫ

АЛҒЫ СӨЗ 6

1-САБАҚ. Денсаулық және салауатты өмір салты: Медициналық қызметтер және денсаулық сақтау 8

2-САБАҚ. Дәстүрлі және дәстүрден тыс медицина .. 17

3-САБАҚ. Мәдениеттер арасындағы байланыс: Мәдени білім 28

4-САБАҚ. Салт-дәстүрлер. Өнер және әдебиет 38

5-САБАҚ. Мәдениетаралық коммуникация 46

6-САБАҚ. Лингвистиканың заманауи бөлімдері: Тіл-мәдениет-тұлға 56

7-САБАҚ. Жаһандану жағдайындағы тілдер мен мәденитеттің өзара әрекеттестігі 65

8-САБАҚ. Қоғам және адам: Қазіргі коммуникациядағы технологиялардың рөлі 71

9-САБАҚ. Әлеуметтік өмір және экономика 77

10-САБАҚ. Қазіргі қоғамның даму қарқындылығы 85

11-САБАҚ. Құқық және адам құқығы: Қазақстан мен ЕО азаматтарының конституциялық-құқықтық мәртебесі 92

12-САБАҚ. Қылмыс пен жаза 98

13-САБАҚ. Кәсіп таңдау: Болашақтағы кәсіптер 104

14-САБАҚ. Болашақ кәсіпті таңдаудың себептері 111

15-САБАҚ. Табысты мансап жолы 121

ГЛОССАРИЙ 127

ШАРТТЫ БЕЛГІЛЕР:

ТАНЫМДЫҚ СҰРАҚТАР

ТЫҢДАЛЫМ

АЙТЫЛЫМ

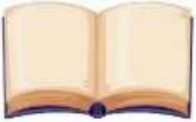

ОҚЫЛЫМ

ЖАЗЫЛЫМ

ЖҰПТЫҚ ЖҰМЫС

ТОПТЫҚ ЖҰМЫС

АЛҒЫ СӨЗ

Заман талабына сай бәсекеге қабілетті жас ұрпақты тәрбиелеуде және оларға білім беруде тілді меңгертудің тиімді жолдарын, әдіс-тәсілдерін талмай іздеу, оларды жетілдіріп отыру – әр оқытушының міндеті.

Білім мазмұнының жаңаруы оқытудың жаңа әдіс-тәсілдері мен құралдарын қолданудың тиімділігін арттыруды көздейді.

Ұсынылып отырған оқу құралы жоғары оқу орындарының өзгетілді дәрісханасында кәсіби қазақ тілін оқытуға арналған.

Оқу құралы болашақ мамандардың мемлекеттік тілде жазу және сөйлеу құзыреттілігін дамытып қана қоймай, кәсіби және мәдениетаралық бағыттағы білімін тереңдетеді, коммуникативтік белсенділігін ынталандыру арқылы болашақ мамандығына деген қызығушылығын арттырады. Сондай-ақ болашақ маманның қазақ тіліндегі сөз қолданыстарын мамандық тілі тұрғысынан игертуді, пәнге қатысты терминдер мен метатілдік бірліктерді, мамандыққа қатысты тілдік, кәсіби сөйлеу, айтылған ойлар мен қолданған материалдарға анализ жасай білу дағдыларын жетілдіруді, кәсіби мақсатта қазақ тілінде қарым-қатынас жасауда өзге елдің мәдениеті мен олардың құндылықтарын өз елінің мәдениетімен салыстыра-салғастыра отырып, ондағы ерекшеліктер мен ортақ тұстарын анықтау арқылы білім алуын жалғастыруды көздейді.

Оқу құралының мазмұны бойынша 15 сабақ беріліп отыр. Әрбір сабақ оқытудың жаңашыл әдістеріне негізделген, оқылым, жазылым, тыңдалым, айтылымға байланысты тапсырмалар мен жаттығулардан тұрады.

Пайдаланылған мәтіндер қоғамның түрлі салалары мен бағыттары бойынша газет-журнал, әдеби

шығармалардан, ғылыми зерттеу еңбектерінен таңдалып, ықшамдалып алынды.

Оқу құралында миға шабуыл, сұрақ-жауап, талдау, дискуссия, сыни тұрғыдан ойлау, рөлдік ойынды пайдалану, жобалау, кейс-стади, кубизм, ойлаудағы алты телпек сияқты әдіс-тәсілдерді сабақтың әр кезеңінде пайдаланудың тиімділігі көрсетілген.

Оқу құралында берілген жұмыс түрлері мен тапсырмалар студенттердің қатысымдық, кәсіби-тілдік, әлеуметтік-мәдени және дискурстық құзыреттіліктерін жетілдіріп, өз кәсібін ұйымдастыра алу қабілеттерін де шындай түсері анық.

Дәркенбаева Жайдаргүл Қадырқызы,
Қоңырова Ақбота Тұрағұлқызы

КӘСІБИ ҚАЗАҚ ТІЛІ
«Шетел филологиясы» мамандығына арналған
(оқу құралы)

ISBN 978-601-270-592-8

Басылымның шығуына жауапты баспа басшысы:
Есенгалиева Б.А.
Компьютерде беттеуші:
Кынырбеков Б.С.

Басуға 12.07.2023 қол қойылды.
Қаріп түрі «Times New Roman», пішіні 60x84 $_1/^{16}$
Көлемі 8,25 б.т. Тапсырыс № 3317. Таралымы 300 дана.
Абылай хан атындағы ҚазХҚжӘТУ-нің
«Полилингва» баспасында басылып шықты.

Абылай хан атындағы ҚазХҚжӘТУ-нің «Полилингва» баспасы
050022, Алматы қ., Мұратбаев көш-сі, 200
Тел.: +7 (727) 292-03-84, 292-03-85, (21-19)
E-mail: kazumo@ablaikhan.kz, ablaikhan@list.ru